

**Рэспубліканская кантрольная работа  
па географіі  
X клас (2017/2018 навучальны год)**

**ВАРЫЯНТ 1**

З якой дзяржавай у Беларусі найбольш працягла мяжа? Запішыце літару, пад якой прыведзены правільны адказ:

- а) Літва;                      б) Польшча;                      в) Украіна;                      г) Расія

2. Пад кіраўніцтвам якога вучонага-глебазнаўца ў 1960-х гадах была праведзена якасная ацэнка глеб Беларусі для вызначэння магчымасці іх выкарыстання ў сельскай гаспадарцы? Запішыце літару, пад якой прыведзены правільны адказ:

- а) А.І. Кайгародаў;    б) А.А. Смоліч;    в) А.Р. Мядзведзеў;    г) А.Г. Кіркор

3. Завяршыце сказ «Падзел тэрыторыі на часткі па прыродных асаблівасцях называецца ...».

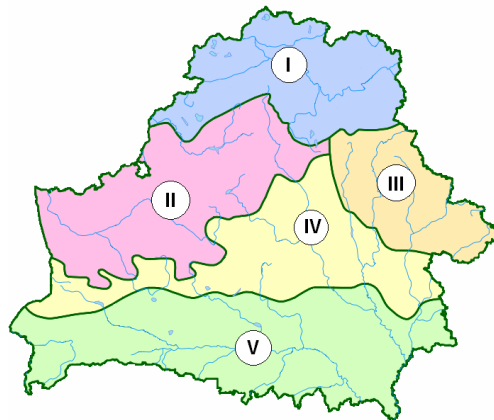
4. Запішыце назвы вобласці Беларусі, якая выдзелена на карце колерам (малюнак 1), і трох гарадоў, размешчаных на яе тэрыторыі (за выключэннем абласнога цэнтра).



**Малюнак 1**

**Фізіка-геаграфічнае  
раяніраванне**

5. Запішыце назвы фізіка-геаграфічнай правінцыі Беларусі, якая пазначана на карце лічбай **IV** (малюнак 2), і двух прыродаахоўных аб'ектаў, размешчаных у межах гэтай правінцыі.

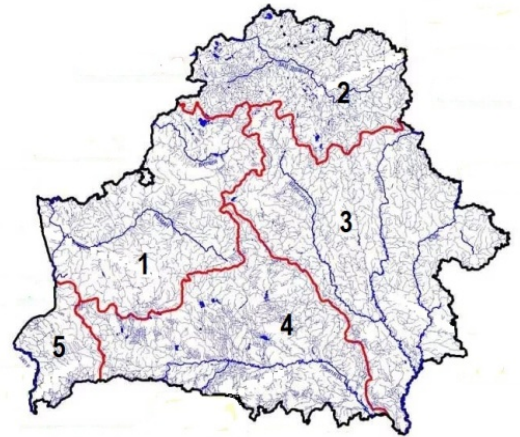


**Малюнак 2**

6. Гідраграфічная сетка Беларусі ўключае 20 800 рэк і ручаёў.

Запішыце назвы дзвюх рэк, якія адносяцца да рачнога басейна Нёмана, і лічбу, якой на карце пазначаны гэты рачны басейн (малюнак 3).

Які тып жыўлення пераважае ў рэк гэтага басейна?

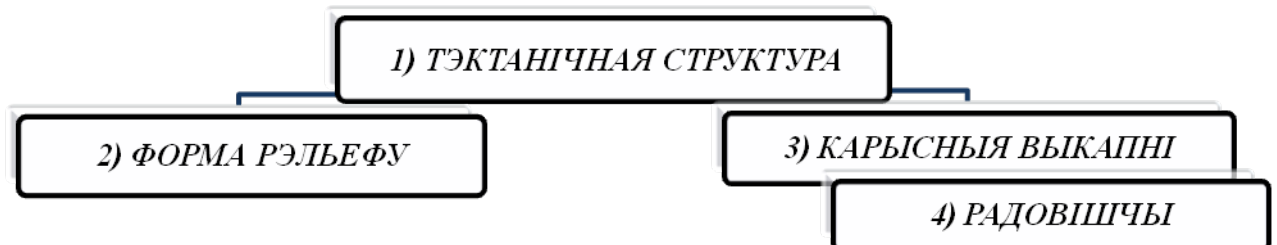


Малюнак 3

7. Запоўніце схему (малюнак 4). Для гэтага:

1) вызначце тэктанічную структуру Беларусі па яе апісанні: «Самая буйная дадатная тэктанічная структура, якая займае паўночна-заходнюю і цэнтральную часткі Беларусі, у межах якой крышталічны фундамент залягае на глыбіні каля 500 м»;

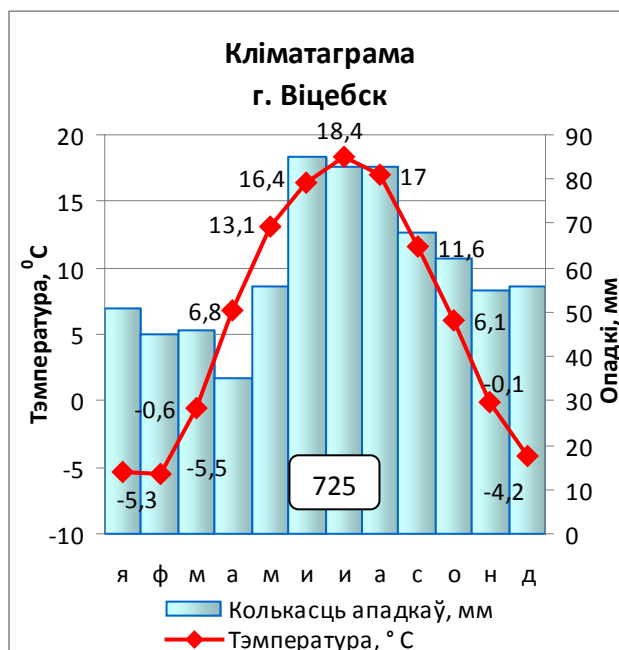
2) прывядзіце па адным прыкладзе формы рэльефу, карысных выкапняў і іх радовішчаў, якія знаходзяцца ў межах гэтай тэктанічнай структуры. Зрабіце выснову аб ўзаемасувязі структурных элементаў схемы.



Малюнак 4

8. Запоўніце табліцу, выкарыстоўваючы дадзеныя Даведніка па клімаце Беларусі, якія прадстаўлены на кліматаграме метэастанцыі Віцебска (малюнак 5).

Вызначце пачатак феналагічнай зімы ў Віцебску. Патлумачце свой адказ.

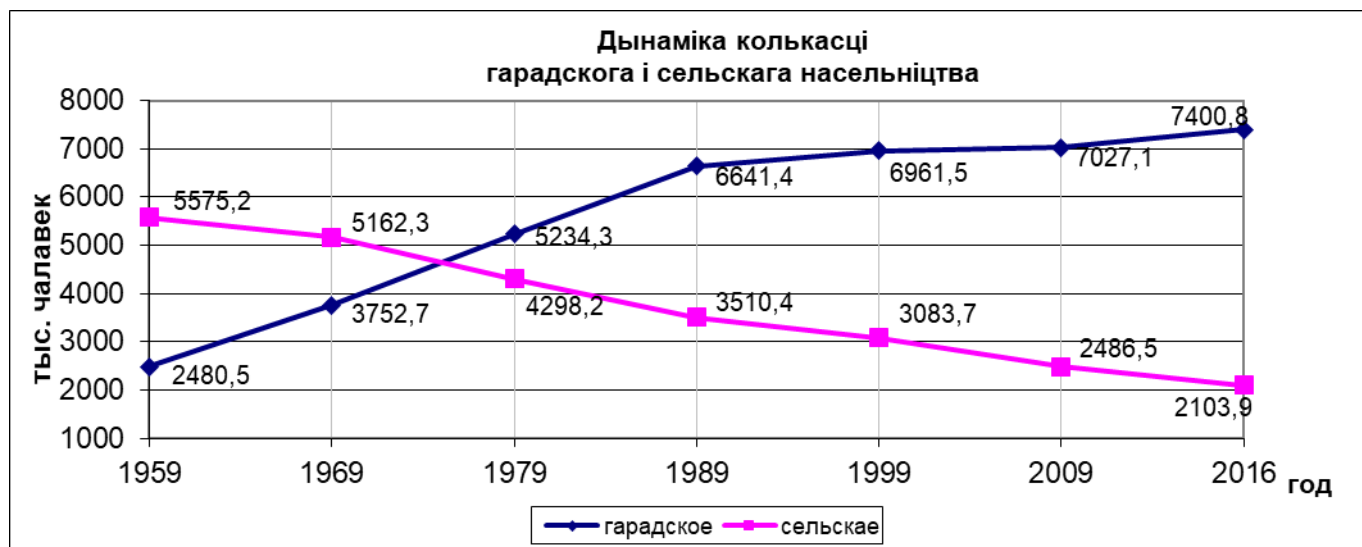


**Малюнак 5**

Самая нізкая тэмпература		Самая высокая тэмпература		Гадавая амплітуда t °C	Рэжым выпадзення ападкаў (сезон года)		Гадавая колькасць ападкаў, мм
месяц	t °C	месяц	t °C		максімум	мінімум	

9. У нашай краіне перапіс насельніцтва праводзіцца раз у 10 гадоў. Паводле інфармацыі Нацыянальнага статыстычнага камітэта наступны перапіс насельніцтва ў Рэспубліцы Беларусь пройдзе 4 – 30 кастрычніка 2019 года.

Прааналізуйце дынаміку колькасці гарадскога насельніцтва Беларусі за перыяд з 1959 па 2016 год (малюнак 6). Запішыце перыяды максімальных і мінімальних змяненняў колькасці гарадскога насельніцтва, растлумачце прычыны гэтых змяненняў.



**Малюнак 6**

**10.** Перапісы насельніцтва неабходныя для пабудовы дэмаграфічных, сацыяльна-эканамічных прагнозаў развіцця краіны, прыняцця кіраўніцкіх рашэнняў.

Складзіце прагноз магчымай змены колькасці гарадскога насельніцтва (*малюнак 6*) з улікам дэмаграфічных і эканамічных тэндэнцый у Беларусі. Запішыце не менш за чатыры аргументы, якія пацвярджаюць ваш прагноз.